

Шестог маја одржани су избори за Доњи дом Парламента (House of Commons) у Уједињеном Краљевству. Лабуристичка странка је коначно изгубила изборе (после три мандата), а главни противник – Конзервативна странка освојила је већину, али недовољну да самостално формира Владу. После преговора са Либерално-демократском странком, 12. маја склопљена је коалиција. Дејвид Камерон, лидер конзервативаца нови је премијер, а Ник Клег, лидер либералних демократа је нови вицепремијер. Лично сматрам да та коалиција неће добро функционисати јер су програмски странке доста различите нарочито са економског становишта, а либералне демократе су још већи левичари од лабуриста.

Пре нешто више од годину дана у чланку „Девалвирани премијер девалвиране Владе“ [\[1\]](#) кроз бриљантан говор Данијела Ханана и мој скроман коментар показао сам економско стање у УК. Владавина Гордона Брауна није само остала упамћена по катастрофалној економској политици (кејнзијанизму) већ и по масовном кршењу људских права уз систематско укидање слобода грађана, али да будемо поштени, ту је највише посла одрадио Тони Блер и његове две ипо Владе.

Да би просечно информисан читалац овога чланка схватио размере лабуристичког гажења људских права и укидања слобода у УК, саветујем читаоцима да погледају доста добар документарни филм из 2007. „Taking liberties“ („Узимање слобода“) [\[2\]](#). Навео бих само кључне ставке из филма:

Немате више право да протестујете.

Нисте више невини док се не докаже да сте криви.

Немате више право на приватност.

Сада можете бити притворени без оптужнице.

Укидање грађанских слобода увек се правда борбом против зла или тероризма, за неко опште добро... Таква ситуација само штети поштеним грађанима док то уопште не спречава криминалце и терористе (оне на које се наводно закони односе) да и даље обављају свој посао. Сценарио је свима познат: догоди се нешто страшно у друштву, јавност (медији махом) тражи од државе да реагује, држава реагује тако што укине неко право/слободу грађана и онда у круг. Нећу уопште ићи ван Србије и само ћу за пример навести нови Закон о безбедности саобраћаја где се под изговором једне велике лажи да се у Србији највише гине на путевима у Европи, возачи по новом закону третирају готово као терористи. Најбољи знак деградације једне државе је када крене атаком на сопствене грађане, а сам процес је вероватно најбоље описао Орвел у „1984.“

Ако неки читалац помисли да је све ово до сада прочитано најобичнија пропаганда Револвер Ентертаимента и разноразних грађанских удружења, мораћу вас разочарати – конзервативци и либералне демократе су такође биле против лабуристичког уништавања. Штавише, дотични су обећали да ће када дођу на власт поништити лабуристичке законе који су довели до систематског укидања слобода.

Нова Влада је објавила свој програм [\[3\]](#) . Везано за тему чланка, остао сам без текста када сам видео тачку 10. Обе странке су испуниле своје предизборно обећање и баш као Черчил који је својевремено укинуо личне карте (које, погодите, нису хтели укинути лабуристи после Другог светског рата), поново ће конзервативци (овај пут са либералним демократама) вратити слободу у УК. Следи превод:

10. Грађанске слободе

Странке су сагласне да спроведу пун програм мера да пониште значајну ерозију грађанских слобода под лабуристичком Владом и повуку државно присвајање туђих права.

Ово ће укључивати:

Слобода или Закон о великом опозивању.

Укидање шеме личних карата, Националног регистра идентитета, следеће генерације биометријских пасоша и Контакт поинт базе података [\[4\]](#) .

Узимање отисака прстију деце у школи без родитељског пристанка ће постати незаконито.

Проширење делокруга Закона о слободи информација да допринесе већој отворености [\[5\]](#) .

Усвајање заштита шкотског модела ДНК базе података.

Заштита историјских слобода кроз одбрану пред поротом.

Обнова права на ненасиљан протест.

Ревизија закона о клевети ради заштите слободе говора.

Заштите од злоупотребе антитерористичког законодавства. [\[6\]](#)

Даља регулација камера за снимање.

Крај складиштења интернет и е-поште записа без доброг разлога.

Нови механизам да спречи ширење непотребних нових кривичних дела.

Оно што мене лично одушевљава у државама где правни систем почива на обичајном (англосаксонском) праву је непостојање личних карата које се сматрају одликом тоталитарних друштава и сваки покушај увођења истих је до сада пропадао – до Нових лабуриста и Тонија Блера у УК.

Злогласни Закон о дигиталној економији (Digital Economy Act) [\[7\]](#) није споменут. За исти су у априлу гласали (на опште изненађење) конзервативци, док су либералне демократе, читава јавност, медији, полиција, тужилаштво, судије и разна удружења била жестоко против.

Свака аналогија са Србијом је намерна. Нпр. сећамо се како су у Србији изгуране нове биометријске личне карте и пасоши, али најгоре од свега је да ни једној странци не пада на памет да уопште и покрене расправу о штетности истог. И није проблем само у томе, већ је он системске природе: зашто би нова власт, а некада опозиција, укидала штетне законе када им сада одговарају? Али авај, пошто огромна већина грађана нема представу како изгледа живот у слободном друштву, људи тешко могу видети размере еродирања својих права и слобода. Овим не кажем да је све сјајно и бајно у развијеном свету, али није ни црно као што многи мисле и по много чему је Србија јако далеко иза.

Да не испадне да само критикујем, може се рећи да је после 5. октобра заиста постојала нада да ће Србија постати слободно друштво после укидања одређених ретроградних закона, али смо сведоци да то није дуго трајало и да је настављена мање-више стара „добра“ тоталитарна политика само што је то сада лепо пропагандно упаковано, мада је иста црно-бела слика остала – уместо патриота и издајника имамо европејце и антиевропејце и све што иде уз то.

Као што наслов говори, Велики Брат ће задобити велики ударац у Уједињеном Краљевству и то је порука удружењима и борцима за слободу у Србији да изгубљене битке не значе и изгубљени рат. Али ту све даље сличности са УК завршавају. У Србији не постоје медији (мале независне медије не рачунам јер су небитни) којима је уопште стало до слобода грађана, јер када су лабуристи изгласавали законе, увек су имали жесток отпор кроз медије. У УК постоје јаке НВО које се боре за слободу грађана, а у Србији оне најекспонираније знамо шта чине, док су оне које се боре под медијском блокадом. Али најгоре од свега је да не постоји странка ни у власти ни у опозицији којој је стало до слободе њених поданика, овај, грађана, док, као што сте прочитали, у УК постоје.

Ипак постоји нада да јавност и грађани још поседују слободарски дух, а то се најбоље показало за време епидемије свињског грипа.

[1] www.nspm.rs/ekonomska-politika/devalvirani-premijer-devalvirane-vlade.html

[2] www.youtube.com/watch?v=bUsNQkV6o04

[3] [www.telegraph.co.uk/news/newstopics/politics/7715166/In-full-the-Conservative - Liberal-Democrat-coalition-agreement.html](http://www.telegraph.co.uk/news/newstopics/politics/7715166/In-full-the-Conservative-Liberal-Democrat-coalition-agreement.html)

[4] en.wikipedia.org/wiki/ContactPoint

[5] Транспарентност у српском новоговору.

[6] Ово значи да ће ДНК бити само узимана од криминалаца, а не и од обичних грађана.

[7] www.telegraph.co.uk/technology/news/7566427/MPs-pass-Digital-Economy-Bill.html